

Nr 186

Av herr förste vice talmannen **von Friesen**, om decentralisering av vissa körkortsärenden.

Under 1967 års medicinska riksstämma hölls ett socialmedicinskt symposium med olika deltagare där man diskuterade bilförarens lämplighet eller olämplighet att framföra motorfordon. Jag skall här endast upptaga en fråga om vilken tämligen stor enighet rådde, nämligen decentralisering av vissa körkortsärenden.

För en bilförare blir förlusten av körkortet den måhända allvarligaste påföljden av en trafikolycka, där han varit inblandad, vida allvarligare än det ådömda straffet. Rör det sig om så relativt svårbedömda ting som från det normala avvikande psykiska särdrag, blir svårigheten att återfå körkortet ytterst stor. För exempelvis en yrkeschaufför kan en sådan påföljd bli nära nog katastrofal. Kunde man få ner beslutanderätten från medicinalstyrelsen (socialstyrelsen) till en på länsplanet fungerande nämnd, skulle mycket vara vunnet. Såväl den vid det berörda samtalet närvarande juristen som de tre medicinska experterna var helt eniga om att en sådan bedömning skulle leda till snabbare resultat utan att rättssäkerheten äventyras. Man kunde ju alltid ha medicinalstyrelsen som besvärinstans, vilket skulle leda till en tillräcklig likformighet i bedömningen av dessa ärenden. En dylik decentralisering finns ju redan inom andra samhällsområden. Man kan peka på pensionsdelegationernas verksamhet liksom på de lokala utskrivningsnämnderna. Länsstyrelsen har ju redan åtskillig sakkunskap genom sin körkortsavdelning och sitt intima samarbete med länsläkaren, och den kan med sig adjungera annan sakkunskap (motorfolk, läkare etc.). Genom en decentralisering vinnes kanske också att man inte bara bedömer fallen efter tillgängliga handlingar; man kan också personligen nå sökanden och pröva hans körskicklighet. Att en person som för några år sedan på grund av psykisk sjukdom berövades sitt körkort bör kunna ha tillfrisknat eller ha så obetydliga restsymtom kvar att han väl kan betros uppgiften att köra bil är uppenbart. Många f. d. psykiskt sjuka är åtskilligt försiktigare och varsammare än många av de ungdomliga och friska bilförare som rusar fram på våra vägar.

Självfallet skulle också till ett dylikt länsorgan kunna remitteras tveksamma fall vid den första körkortsprövningen, varigenom sökandena skulle slippa en besvärlig och tidsödande omgång genom prövningen i ett centralt ämbetsverk.

Det rör sig här om en lagstiftningsfråga, då medicinalstyrelsen icke utan vidare har rätt att delegera dylika ärenden. En utredning torde vara nödvändig beträffande konstruktionen av dylika länsorgan liksom även om förändringar i lagtexten.

Jag hemställer därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om skyndsamt utredning i syfte att decentralisera behandlingen av vissa körkortsärenden.

Stockholm i januari 1968

Bertil von Friesen (fp)